

Nr 4.

Ankom till riksdagens kansli den 22 februari 1927 kl. 3. e. m.

Utlåtande, angående verkställd granskning av riksdagsbibliotekets styrelse och förvaltning.

Enligt § 4 i den för bankoutskottet gällande instruktion har utskottet granskat riksdagsbibliotekets tillstånd och förvaltning. För sådant ändamål har utskottet tagit kännedom om den av styrelsen för riksdagsbiblioteket till utskottet avlämnade, till riksdagen ställda och härmed överlämnade berättelsen över bibliotekets förvaltning under år 1926 ävensom tagit del av de hos styrelsen under året förda protokoll; och har utskottet därvid icke funnit anledning till erinran.

Utskottet hemställer alltså,

att styrelsen för riksdagsbiblioteket må tillerkännas ansvarshet för förvaltningen av riksdagsbiblioteket under år 1926.

Stockholm den 28 januari 1927.

På bankoutskottets vägnar:

C. E. SVENSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
från första kammaren: herrar *C. E. Svensson, Pettersson i Olovstorp, Dalberg, Ström, Andersson i Hedsta, Bodin och Forssberg*;
från andra kammaren: herrar *Borggren, Bäcklund, Lovén, Wikström, Höglund, Svensson i Betingetorp, Ernfors och Heiding*.

Biblioteksstyrelsens årsberättelse 1926.

Till Riksdagen.

Jämlikt § 5 i stadgar för riksdagsbiblioteket får biblioteksstyrelsen härmed avgiva berättelse över bibliotekets förvaltning under år 1926.

*Allmän
verksamhet.*

Bibliotekets egentliga verksamhet har under året fortgått på sedvanligt sätt. Det har utan inskränkning hållits öppet enligt den i stadgarna för detsamma fastställda tiden.

Biblioteket har under året för sina lånesökande förmedlat lån från följande bibliotek och institutioner: Handelshögskolans i Stockholm bibliotek, kungl. biblioteket, kungl. ecklesiastikdepartementet, kungl. kommerskollegium, kungl. vetenskapsakademiens bibliotek, pedagogiska biblioteket i Stockholm, riksarkivet, riksdagens interparlamentariska grupps bibliotek, riksmarskalks-ämbetet, slottsarkitektkontoret, svenska akademiens nobelbibliotek, universitetskanslersexpeditionen, Göteborgs stadsbibliotek, Carl Johans församlings kyrkoarkiv, Göteborg, landsarkivet i Göteborg, riksdagsbiblioteket i Helsingfors, Lunds universitetsbibliotek, Uppsala universitetsbibliotek och Södermanlands-Nerikes nations i Uppsala bibliotek. I sin tur åter har biblioteket beviljat dylika förmedlingslån genom ett 50-tal offentliga och enskilda bibliotek och andra institutioner.

Antalet under året till utlåning framtagna volymer — häri ej inberäknade de ur referensbibliotekets samlingar begagnade — belöper sig till inalles 71,430 volymer. Motsvarande siffra uppgick för år 1925 till 45,645 volymer.

Tillväxt.

Bibliotekets tillväxt under det gångna året omfattar 3,677 volymer i 2,844 band. Häri ingå såväl direkta inköp som ock förvärv på bytes- och gåvoväg.

Förvärven genom byte hava huvudsakligen utgjorts av parlamentariskt tryck, officiell statistik, betänkanden o. dyl., i några fall, såsom beträffande icke parlamentariska bibliotek, av litteratur i skilda ämnen.

Från svenska myndigheter och institutioner har biblioteket fått mottaga exemplar av utkommet officiellt och statsunderstött tryck. Från kommittéer, som under året slutfört sina arbeten, har överlåtelse i vissa fall jämlikt kungl. kungörelsen den 30 november 1922 (nr 601) gjorts till biblioteket, ävensom från redaktionen för främmande grundlagar. Det under år 1925

från tull- och traktatkommittén inkomna litteraturförrådet, vars katalogisering och inordnande i samlingarna under samma år påbörjades, har under detta år avslutats.

I egenskap av givare hava dessutom följande in- och utländska korporationer och enskilda ihågkommit biblioteket.

Stockholm. Allmänna försvarsföreningen. Allmänna valmansförbundet. Belgiska legationen. Finska legationen. Frisinnade landsföreningen. Försvarsväsendets underbefälsförbund. A.-B. Göteborgs bank. Handelshögskolan. Handelshögskolans bibliotek. Konungariket Sveriges stadshypotekskassa. Kooperativa förbundet. Kungl. biblioteket. Kungl. kommerskollegium. Kungl. lantbruksakademien. Kungl. socialdepartementet. Kungl. svenska vetenskapsakademien. Kungl. tekniska högskolans bibliotek. Kungl. utrikesdepartementet. Kungl. veterinärhögskolan. Kungl. vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien. Livförsäkringsaktiebolaget Thule. Marinens bokdetalj. Nordiska handelsmöten. Odontologiska föreningen. Polska legationen. Redaktionen av Landstormsmannen. Redaktionen av Meddelanden rör. nationernas förbund. Redaktionen av Mondo. Redaktionen av Nordisk försäkringstidskrift. Redaktionen av Sociala och kommunala spörsmål. Redaktionen av Sunt förnuft. Redaktionen av Svensk papperstidning. Redaktionen av Svensk sparbankstidskrift. Redaktionen av Tidskrift för den svenska pensionsförsäkringen. Redaktionen av Tidskrift för svensk skolfilm och bildningsfilm. Redaktionen av Tirfing. Rikets allmänna kartverk. Riksbanken. Riksdagens interparlamentariska grupp. Riksgäldskontoret. Rumänska legationen. Skandinaviska kreditaktiebolaget. Stadsfullmäktige. Stockholms borgarskola. Stockholms folkskoledirektion. Stockholms handelskammare. Stockholms högskola. Stockholms stads statistiska kontor. A.-B. Stockholmssystemet. A.-B. Svensk filmindustris skolfilmavdelning. Svenska akademiens nobelbibliotek. Svenska arbetsgivareföreningen. Svenska bankföreningen. Svenska bryggareföreningen. Svenska fattigvårdsförbundet. Svenska handelsbanken. Svenska landskommunernas förbund. Svenska läkarsällskapet. Svenska nationalföreningen mot tuberkulos. Svenska skogsvårdsföreningen. Svenska stadsförbundet. Svenska teknologföreningen. Svenska tidningsutgivareföreningen. A.-B. Svenska tobaksmonopolet. Svenska vattenkraftföreningen. Sveriges allmänna exportförening. Sveriges allmänna hypoteksbank. Sveriges allmänna lantbruks-sällskap. Sveriges fastighetsägareförbund. Sveriges industriförbund. Sveriges landstormsföreningars centralförbund. Sveriges liberala parti. Systembolagsföreningarnas förtroende nämnd. Ungerska legationen. A.-B. Vin- & spritcentralen.

- Bräkne-Hoby. Redaktionen av Tidskrift för svenska folkhögskolan.
 Göteborg. Göteborgs högskola.
 Huddinge. Redaktionen av Bitidningen.
 Karlstad. Handelskammaren.
 Lund. Redaktionen av Namn och bygd. Universitetsbiblioteket. Universitetskansliet.
 Uppsala. Studentkåren. Universitetsbiblioteket. Universitetskansliet.
 Caraccas. Ministerio de obras públicas.
 Genève. Société des nations. Bureau international du travail.
 Chicago. John Crerar library.
 Greifswald. Nordisches Institut.
 Helsingfors. Riksdagsbiblioteket. Socialministeriet. Statistiska centralbyrån.
 Köbenhavn. Bureau du Conseil permanent international pour l'exploration de la mer. Grosserer-Societetets Komite. Rigsdagens Bibliotek. Rigsdagens Bureau. Universitetsbiblioteket.
 Oslo. Departementet for sociale saker. Kirke- og undervisningsdepartementet. Norges bank. Riksforsikringsanstalten. Det statistiske centralbyrå. Stortingets bibliotek. Universitetsbiblioteket.
 Prag. L'Office de statistique de la république tchécoslovaque.
 Rom. Institut international d'agriculture.
 Washington. Carnegie Endowment for international peace. Library of Congress.
 Åbo. Åbo akademis bibliotek.

- Aldén, Gustav A., redaktör, Stockholm.
 Belin, D., sekreterare, Råsunda.
 Bendixon, Stig, jur. kand., Stockholm.
 Flink, A., magasinshöfding, Stockholm.
 Gödel, Vilhelm, överbibliotekarie, Saltsjöbaden.
 Holm, Sune, e. o. hovrättsnotarie, Djursholm.
 Höckert, Robert, förste bibliotekarie, Stockholm.
 Krause, Georg, expeditionsvakt, Stockholm.
 Melander, Gustaf, jur. dr, Stockholm.
 Moritz Fränkel & C:o, Göteborg.
 Olsson, John, fil. dr, Stockholm.
 Paul, Johannes, doct. phil., Greifswald.
 Sernander, Rutger, professor, Uppsala.
 Sernander, Sven, biblioteksamanuens, Stockholm.
 Tecklenburg, Adolf, doct. phil., Berlin.
 Uddén, Herman, f. d. landshövding, Stockholm.
 Welinder, N. J., pastor, Stockholm.
 Vikland, S., löjtnant, Norrköping.
 Zetterqvist, V., riksgäldsvaktmästare, Stockholm.
 Zimmerman, Franz, bibliotekarie, Braunau.

Till följd av företagen ombyggnad av riksdagshusets vindsvåning har den lägenhet därstädes, som hittills använts för riksdagens arkiv, måst utrymmas. Till lokal för arkivet har upplåtits en del av de utrymmen under första kammarens plenisal, som hittills disponerats för riksgäldskontorets arkivalier, men som nu genom dessa arkivaliers förflyttande till riksgäldskontorets nya tjänstelokaler i Drottninggatan 1 blivit ledigställda. Riksdagens arkiv har överflyttats till den nyupplåtna lokalen och där uppställts och ordnats. I sammanhang härmed gjorde styrelsen framställning hos fullmäktige i riksgäldskontoret, att angränsande del av nämnda jordvåning, som ävenledes disponerats av riksgäldskontoret, men genom flyttningen likaledes komma att göras ledig, kunde upplåtas för bibliotekets räkning särskilt med hänsyn till behovet av ökat utrymme för samlingen av parlamentariskt tryck. I skrivelse den 29 november medgävo fullmäktige, att nämnda utrymme finge tills vidare ställas till bibliotekets förfogande.

Lokalförhållanden.

I ledigheten inom styrelsen efter framlidne ledamoten, riksarkivarien Sam Clason utsågo kamrarnas valmän för utseende av fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret vid sammanträde den 27 maj till ledamot i styrelsen suppleanten i styrelsen, överdirektören Jacob Ludvig Widell och till suppleant för her Widell ledamoten av riksdagens första kammare, professorn C. L. A. A. Reuterskiöld.

Styrelse och tjänstepersonal.

Beträffande bibliotekets tjänstepersonal är följande att anföra. Överbibliotekarien Vilhelm Gödel har på grund av sjukdom varit tjänstledig under sammanlagt 1 månad och 7 dagar och andre bibliotekarien Erik Winge har likaledes på grund av sjukdom åtnjutit tjänstledighet under 15 dagar. Under överbibliotekariens ledighet har förste bibliotekarien Robert Höckert varit förordnad såsom överbibliotekarie. För övrigt har under semester och andra inträffade ledigheter andre bibliotekarien Erik Winge varit förordnad såsom förste bibliotekarie, förste amanuensen Finn Andreen dels såsom förste, dels såsom andre bibliotekarie samt amanuensen Sven Sernander dels såsom andre bibliotekarie, dels såsom förste amanuens.

Genom biblioteket har under året från trycket utgivits *Biblioteksstyrelsens årsberättelse 1925*.

Utgivet arbete.

Stockholm den 12 januari 1927.

G. THULIN.

LUDVIG WIDELL.

ARTHUR ENGBERG.

VILHELM GÖDEL.